

“Acumular béns materials no és suficient per viure bé, perquè –diu Jesús– la vida no depèn del que es posseeix (Lc 12,15). En canvi, depèn de les bones relacions: amb Déu, amb els altres i també amb els que tenen menys.”

(Papa Francesc)

evangelio cotidiano

PARRESÍA

¡Menuda palabra para comenzar! Su significado fundamental es “libertad para decirlo todo”, aunque hay también muchos significados relacionados que, debido al espacio, no voy a exponer.

‘Parresía’ es hablar con verdad, en coherencia entre lo que se dice, lo que se es y lo que se vive. Una actitud ante la vida, de quienes son conscientes de ser hijos de Dios y viven, piensan y actúan como tales. Una actitud vital de quienes se saben “en casa”... Una actitud similar a lo que sentimos en nuestro ámbito familiar más íntimo, donde no hay presiones ni controles, felices por ser nosotros mismos, arropados por los nuestros...

La ‘parresía’ es, sin duda, un don del Espíritu que, a lo largo de la historia de la Iglesia, ha posibilitado a tantísimos cristianos -muchísimos canonizados- el hablar y actuar según la voluntad de Dios, sin temor alguno, con inmensa confianza, con plenísima libertad.

Lo confieso, para hablar de este tema la inspiración me ha venido de contemplar la vida del Papa Francisco, escuchar sus “revolucionarios” mensajes y analizar su convicción, firmeza y rigor evangélicos ante los

múltiples problemas y situaciones de nuestro mundo...

¡Adjudicado! El Papa Francisco posee el don de la ‘parresía’ como regalo del Espíritu. Dios nos lo ha enviado. A alguien que nos invita a comprometernos con la fe que profesamos y a ejercer, con palabras y obras, la caridad y amor para todos los que, desde su indigencia, piden consuelo y misericordia para sus múltiples necesidades. No debemos conformarnos con solo admirarlo, pues es un hombre de carne y hueso que,

por seguir al Maestro, es un testimonio viviente, un faro de luz que, en este siglo XXI, nos muestra un camino seguro.

¿Que nos enseñan personas como él? Doy algunas pautas para la reflexión primero y para la actuación después:

- Cristo como centro afectivo de nuestra vida.
- La Palabra de Dios como luz de nuestros pasos.
- Autenticidad en nuestras acciones y palabras.
- Denuncia de la injusticia. Lucha por la dignidad de los pobres y desheredados.
- De nada ni de nadie ser esclavos, ni siquiera de nuestras aspiraciones o nuestros miedos.
- No dejarnos seducir por ningún poder, ni por halagos y regalos.
- Que el desaliento y la desesperanza no nos dobleguen.
- Cumplimiento de nuestros deberes y compromisos.
- Fidelidad a la palabra dada.
- (...)

¿Muy difícil? ¡Claro que sí! ¡No imposible! Es la utopía del Evangelio, ¿la reconocemos?

**María Victoria Aymerich,
hermana de la Consolación**

pensaments

UNA CRIDA A LA FRATERNITAT UNIVERSAL

L’Encíclica **Fratelli tutti** sobre la fraternitat universal que ens ha regalat el papa Francesc és d’una profunda riquesa i bellesa, mereixedora de ser llegida i reflexionada a fons. Amb ella vol donar un nou

impuls a la dimensió social i universal de la fraternitat, inspirada en l’exemple de Sant Francesc d’Assís i ens convida a ser constructors de pau i a establir uns lligams de germanor més sòlids. Després de constatar que vivim en un “món cada vegada més globalitzat, que ens fa més propers però no més germans”, ens ofereix una lúcida relectura de la paràbola del bon samarità per recordar-nos que el proïsme, el germà ferit, pobre, marginat és una persona que viu realment a prop nostre i reclama la nostra atenció. Enumera, després, algunes de les causes que obstaculitzen que visquem el missatge de l’amor fratern: la indiferència, l’individualisme egoista, la por a l’altre, unes actituds que generen un injust repartiment de les riqueses i un augment de

la pobresa i de l’exclusió social. El papa ens anima a no contagiar-nos “amb els símptomes d’una societat malalta, que viu d’esquena al dolor” i a practicar el model d’amor del bon samarità i del sant d’Assís: l’atenció al dèbil, la cura del malalt, la proximitat als altres, la sortida a l’encontre del germà; uns valors que ressalten el poder transformador d’un amor que implica oblidar l’eficàcia i practicar la gratuïtat, cercar el bé comú i procurar la pau i la justícia. Un ric contingut que interpel·la les nostres consciències i ens exhorta a assumir, guiats per l’Esperit, el compromís evangèlic de treballar per a la dignitat humana i de ser bons testimonis de l’amor del Pare.

Diego Dubón Pretus

Diumenge XX de Durant l'Any

Lectura del llibre del profeta Jeremies

38, 4-6. 8-10

En aquells dies alguns dels principals de Jerusalem digueren al rei: -"Que Jeremies mori d'una vegada. Aquest home no fa sinó desmoralitzar els guerrers que queden a la ciutat i tots els restants del poble. Aquest home no vol el bé del poble, sinó la seva perdició." El rei Sedequies els respongué: -"Està a les vostres mans." El rei era incapaç de negar-los res. Ells, doncs, prengueren Jeremies i el tiraren dins la cisterna de Melquies, fill del rei, situada en el pati de la guàrdia. L'hi baixaren amb unes cordes. A la cisterna no hi havia aigua, sinó fang; Jeremies quedà enfonsat en el fang; llavors Abdemèlec, un home del palau reial, anà a veure el rei a la porta de Benjamí i li digué: -"Rei, Senyor meu, no està bé això que aquests homes han fet amb el profeta Jeremies: l'han tirat dins la cisterna, i ara, que ja no hi ha pa a la ciutat, es morirà, allà dins, de fam." Llavors el rei donà aquesta orde a Abdemèlec, el cusita: -"Duu-te'n tres homes i treu de la cisterna el profeta Jeremies abans que es mori."

Salm Responsorial 39

R: **Senyor, no tardeu a defensar-me.**

Lectura de la carta als cristians hebreus

12, 1-4

Germans: Enrevoltats d'un núvol tan gran de testimonis, que ens ensenyen com hem de viure la fe, alliberem-nos de tot impediment i del pecat, que amb tanta facilitat ens lliga i, sense cansar-nos-ne, posem-nos a córrer en la prova que ens ha estat proposada. Tinguem la mirada fixa en Jesús, que ha obert el camí de la fe i el duu a terme. Ell, per arribar a la felicitat que li era proposada acceptà el suplici de la creu, no fent cas de la vergonya que havia de passar; així s'assegué a la dreta del trono de Déu. Tinguem present aquell que aguantà un atac tant dur contra la seva persona de part dels pecadors; així no us deixareu abatere, cansats de resistir. En la vostra lluita contra el pecat, encara no us hi heu enfrontat fins a vessar la sang.

Lectura de l'evangelí segons sant Lluç

12, 49-53

En aquell temps Jesús deia als seus deixebles: -"He vingut a calar foc a la terra. Com voldria ja veure-la cremar! He de passar la prova d'un baptisme. Com em sent el cor oprimat fins que no l'hauré passada! ¿Vos pensau que he vingut a dur pau a la terra? Vos asseguro que no. És la divisió, lo que he vingut a portar. Des d'ara dins una mateixa casa n'hi haurà cinc de dividits: El pare es barallarà amb el fill i el fill amb son pare; la mare es barallarà amb sa filla i la filla amb sa mare; la sogra es barallarà amb la nora i la nora amb la sogra."

Lectura del libro de Jeremies

38, 4-6. 8-10

En aquellos días, los dignatarios dijeron al rey: «Hay que condenar a muerte a ese Jeremías, pues, con semejantes discursos, está desmoralizando a los soldados que quedan en la ciudad y al resto de la gente. Ese hombre no busca el bien del pueblo, sino su desgracia». Respondió el rey Sedequías: «Ahí lo tenéis, en vuestras manos. Nada puedo hacer yo contra vosotros». Ellos se apoderaron de Jeremías y lo metieron en el aljibe de Malquías, príncipe real, en el patio de la guardia, descolgándolo con sogas. Jeremías se hundió en el lodo del fondo, pues el aljibe no tenía agua. Ebedmélec abandonó el palacio, fue al rey y le dijo: «Mi rey y señor, esos hombres han tratado injustamente al profeta Jeremías al arrojarlo al aljibe, donde sin duda morirá de hambre, pues no queda pan en la ciudad». Entonces el rey ordenó a Ebedmélec, el cusita: «Toma tres hombres a tu mando y sacad al profeta Jeremías del aljibe antes de que muera».

Salmo responsorial 39

R: **Señor, date prisa en socorrerme.**

Lectura de la carta a los Hebreos

12, 1-4

Hermanos: Teniendo una nube tan ingente de testigos, corramos con constancia, en la carrera que nos toca, renunciando a todo lo que nos toca, renunciando a todo lo que nos estorba y al pecado que nos asedia, fijos los ojos en el que inició y completa nuestra fe, Jesús, quien, en lugar del gozo inmediato, soportó la cruz, despreciando la ignominia, y ahora está sentado a la derecha del trono de Dios. Recordad al que soportó la oposición de los pecadores, y no os canséis ni perdáis el ánimo. Todavía no habéis llegado a la sangre en vuestra pelea contra el pecado.

Lectura del santo Evangelio según san Lucas

12, 49-53

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «He venido a prender fuego a la tierra, ¡y cuánto deseo que ya esté ardiendo! Con un bautismo tengo que ser bautizado, ¡y qué angustia sufro hasta que se cumpla! ¿Pensáis que he venido a traer paz a la tierra? No, sino división. Desde ahora estarán divididos cinco en una casa: tres contra dos y dos contra tres; estarán divididos el padre contra el hijo y el hijo contra el padre, la madre contra la hija y la hija contra la madre, la suegra contra su nuera y la nuera contra la suegra».

el comentari

¿Sentim el foc d'amor dins el nostre cor?

Després de la recomanació que ens feia Jesús, diumenge passat, perquè ens mantinguéssim sempre vigilants a fi d'estar preparats per a la seva vinguda, avui ens parla de la radicalitat del seu seguiment de manera directa i sense embuts: *"He vingut a calar foc a la terra i com voldria que ja estigués encesa!"* Són paraules aparentment molt fortes -és que vol destruir el món?- El que Jesús realment anhela és deixondir els deixebles de la tendència a viure tranquils, sense grans tensions; nosaltres també ens aferrem de vegades a viure sense inquietuds, acomodant-nos a simples rutines religioses, Jesús ens vol fer sortir d'aquest estat d'apatia i ens obre el seu cor. Ell sent un foc, una gran passió: estimar el Pare, els germans i compadir-se de tots els qui sofreixen, actuant decididament. En aquest sentit, el que Jesús vol transmetre és aquest apassionat amor, que és com un foc que s'ha d'encendre al nostre interior per experimentar la seva mateixa passió d'estimar sense límit, per fer la voluntat de Déu. El foc ha estat utilitzat com a símbol de la presència i l'acció de Déu i s'identifica amb el poder de l'Esperit (llengües de foc el dia de Pentecosta). No podem ser persones apagades i grises. Escoltem com l'Esperit ens abrussa, des de dintre, per dur una vida entregada amb alegria als altres.

"He de passar la prova d'un baptisme." -mort i resurrecció- i no ens amaga el desig d'haver-la ja passat, però, a través d'aquesta prova, portarà la salvació a tota la humanitat. A nosaltres no ens estalviarà tampoc les dificultats que entranya el seu seguiment, perquè, fins i tot, pot ser motiu de divisió entre membres d'una mateixa família. No podem actuar per contentar els altres o cercar el seu reconeixement, hem d'escollir entre ser seguidors seus amb totes les conseqüències o no ser-ho.

Jesús va encendre el seu foc d'amor a la terra, no deixem que s'apagui, fem-lo revifar amb entusiasme i anem encomanant-lo a tots els germans.

Teresa Jansà

El Beato Pío IX (8)

Este es el Papa que después de san Pedro ha tenido el pontificado más prolongado de la historia -32 años- y a la vez atravesando difíciles situaciones, se fue manifestando sobre él una muy peculiar asistencia de la divina bondad. Una familia de Menorca ha guardado piadosamente este busto de cristal translúcido, en el que puede descubrirse la placidez de su rostro y la expresión de su bondadoso corazón de padre.

Se llamaba Juan María y nació el 13 de mayo de 1792 en las Marcas región donde se halla el famoso santuario mariano de Loreto. Ya desde joven despuntó en él la vocación sacerdotal, pero se sentía desdichado por padecer unos desvanecimientos que parecían epilépticos, y temía que esto le impidiera ordenarse de sacerdote. Se encomendó a la Virgen y desapareció

totalmente su dolencia. Siendo sacerdote al servicio de la Santa Sede, en 1823 fue enviado a Chile y El Perú. Sería él el primer papa de la historia que había estado en el Nuevo Mundo.

Siendo obispo de Imola y cardenal fue elegido papa el 16 de junio de 1846. Muy pronto empezó a preparar detenidamente el camino para la definición dogmática del misterio de la Inmaculada Concepción de María, que efectuó el 8 de diciembre de 1854, lo cual implicó en todas partes un gran florecimiento del fervor hacia la Madre de Dios. Al año siguiente visitando el Papa el sepulcro de Santa Inés se acumuló tanta gente en la casa adjunta, que el techo se desplomó. El papa al punto invocó a la Virgen. Una viga cayó muy cerca de él sin herirle, y nadie sufrió daños de consideración. Todos vieron en ello la protección de la Inmaculada.

Brillant inici del cicle de concerts d'orgue a Santa Maria

El cicle de concerts d'orgue a l'església de Santa Maria de Maó ha començat amb dues interpretacions musicals excepcionals. El primer concert a càrrec de l'organista Pare Jordi-Agustí Piqué, monjo de Montserrat i prevere, ens va acostar simbòlicament, amb un programa força variat i interessant, als sons del monestir. En el seu programa, el Pare Piqué va tocar un ampli repertori, des de la música de N. De Grigny (1672-1703) a Mendelssohn (1809-1847).

D'altra banda, el segon concert va ser a càrrec de Jordi Vergés, l'organista titular de la Catedral de Tarragona. En el seu programa, l'artista va fer un recorregut per diferents estils i èpoques, des de Fr. Diego da Conceição (s. XVIII) a Mendelssohn (1809-1847). El públic assistent va gaudir de l'amplitud i la brillantor dels sons del nostre magnífic orgue i de la magistralitat de la registració dels dos organistes.

P. Jordi-Agustí Piqué

Ana Periano Parpal

Fotos: Joan Mercadal Victory

Jordi Vergés

Projecte solidari a la República Dominicana

Recentment s'ha impulsat un projecte solidari a Sabaneta, una zona situada al sud de la República Dominicana. El primer objectiu és acabar la construcció de 2 cases familiars, situades a les comunitats de *Los Arroyos* i *Los Rincones* respectivament. El segon és millorar les instal·lacions del *Centro Educativo Vocacional Aventura* que es troba a la muntanya, a la *Cuenca Alta*

del riu San Juan. Aquest centre educatiu funciona com a internat on els 68 alumnes, els docents i el personal de suport arriben dilluns i tornen a casa els divendres.

Aquest projecte compta amb el suport de Càritas Menorca i del Secretariat Diocesà de Missions. Podeu col·laborar enviant un donatiu a **ES65 0075 7007 8106 0005 4847** (Banco Popular). Beneficiari: OCASHA-CCS. Concepte: Projecte Sabaneta. Les aportacions econòmiques estan subjectes a deducció fiscal, cal remetre un correu amb les dades fiscals del donant i justificant bancari a asociacion@ocasha-ccs.org.

✍️ Consagració a Jesús por María

Des del 1 de agosto hasta el 3 de septiembre según el método San Luis María Grignion. Lunes, miércoles y viernes de las 11 a las 12 h en el Santuario de la Virgen de Monte Toro.

✍️ Col·lecta diverses necessitats

A totes les misses del diumenge 14 d'agost es recollirà la Col·lecta per a les diverses necessitats de l'Església.

✍️ Solemnidad de la Asunción

Fiesta titular de la parroquia de Santa Maria de Maó.
-Domingo 14 de agosto misa vespertina a las 20.30 h.
-Lunes 15 de agosto misas a las 8 h, 11 h y 20.30 h con bendición de albahaca.

✍️ Concert d'orgue

Dissabte 20 d'agost, a les 20.30 h, concert a càrrec de Tomeu Mut Llabrés a l'església de Santa Maria de Maó. Entrada gratuïta.

Una proposta del Govern d'Espanya per a suprimir la Diòcesi (1901-1902) (7)

Miquel Pons Portella

Dia 9 de març del 1902, poc temps després d'haver estat elegit vicari capítular de la Diòcesi de Menorca arran del trasllat de Mons. Salvador Castellote i Pinazo al Bisbat de Jaén, el Dr. Antoni Villas i Torner explicà als fidels insulars «*que ya está designada la persona y Pastor que ha de regir dentro de algún tiempo esta porción de la grey del Señor, y por lo mismo esperamos que será relativamente breve el tiempo de nuestro Gobierno la vacante*». I era ben bé així: durant el mes de febrer del 1902, poques setmanes després de la partida del bisbe Castellote, la premsa menorquina ja s'havia fet ressò que el capítular eivissenc Joan Torres i Ribas seria el nou Bisbe de Menorca.

Ara bé, en qüestió de poc temps, l'optimisme del Dr. Villas canvià radicalment. El mes d'octubre del 1902, en recomanar l'oració del Sant Rosari, el vicari capítular s'expressava en aquests termes: «*teniendo [...] a la vista los males con que se halla agobiada la Iglesia y el intento y peligro [...] de supresión de varias Diócesis de nuestra nación, incluso la de Menorca, redoblemos nuestro fervor, dando forma de rogativa a los diferentes actos de devoción ordenados a la conveniente celebración de este mes consagrado a María, a fin de alcanzar por mediación de la Reina de los Cielos el bien y prosperidad de la Iglesia universal y en especial de esta Diócesis de Menorca*».

En realitat, aquests perills venien d'enrere: el mes de març del 1901, el líder liberal Práxedes Mateo Sagasta fou designat president del Consell de Ministres i, de manera pràcticament immediata, es començà a parlar d'una reforma del Concordat del 1851 que implicaria la supressió d'unes quantes diòcesis. Aquell mateix estiu, de fet, l'Ajuntament de Ciutadella decidí elevar exposicions sobre la conservació del Bisbat de Menorca a la reina regent Maria Cristina, al president Sagasta i al nunci Rinaldini. Aquestes exposicions comptaren amb el suport de la resta de municipis de l'illa, si bé l'adhesió de l'Ajuntament de Maó anà precedida d'un encès debat entre conservadors i republicans. Efectivament, el líder republicà maonès Pere Pons Sitges defensà «*la necesidad que tiene el Gobierno de hacer economías en los presupuestos de la nación*» i demanà que la Corporació romangués «*en la más absoluta neutralidad a fin de no entorpecer en lo más mínimo la acción económica del Gobierno actual por crearla altamente necesaria para la*

El líder liberal Práxedes Mateo Sagasta

regeneración de la patria». Aquesta neutralitat era en realitat hostilitat contra l'Església, com bé acrediten els múltiples articles publicats durant aquells mesos pel diari El Liberal defensant la supressió de la nostra Diòcesi.

En paral·lel, des de principis del 1901, havien començat a proliferar amb veritable insistència els rumors sobre un imminent trasllat de Mons. Salvador Castellote i Pinazo, que estava al capdavant de la Diòcesi de Menorca tot just des del 1896. Aquesta notícia es confirmà, com bé sabem, el mes de desembre; i el Bisbe partí de l'illa dia 26 de gener del 1902. Poc temps després, en la seva edició de dia 5 de febrer del 1902, El Vigía Católico publicà aquesta gasetilla: «*interesado como estaba nuestro bondadoso y venerable Prelado [...] en que se conservara en la isla la Silla episcopal [...], tan pronto se apercibió de que había desaparecido el peligro que amenazaba la supresión, inmediatamente telegrafió des de Madrid, para tranquilizar los*

ánimos, diciendo que quedaba ya acordado el nombramiento de Obispo para Menorca. Apenas habían transcurrido unas 48 horas, cuando volvió a telegrafiar que dicho nombramiento había recaído en la dignísima persona del Muy. Ilre. Sr. D. Juan Torres, Deán y Vicario Capítular de la Santa Iglesia de Ibiza».

Aquella tardor, emperò, tot es va tòrcer: es va fer públic que les bases elaborades pel Govern per a la reforma del Concordat preveien la supressió de 14 diòcesis sufragànies, inclòs el Bisbat de Menorca. La Santa Seu s'apressà a fer circular una nota de protesta, perquè «*la demarcación hecha según la topografía de España y las necesidades espirituales de la misma no consienten ninguna de las supresiones [...] propuestas*». Aleshores es desfermà una nova campanya de rumors —El Liberal de Maó arribà a defensar que l'eliminació del nostre Bisbat implicaria un estalvi de prop de 300.000 pessetes només en costos de personal— i s'arribà a posar en dubte la consagració episcopal de Mons. Joan Torres i Ribas, que s'havia de celebrar a la Catedral d'Eivissa el dia de la Mare de Déu del Pilar.

Al final, el bisbe Joan Torres entrà oficialment a la Diòcesi de Menorca —al capdavant de la qual estaria prop de 40 anys— el desembre del 1902. Per a celebrar la seva solemníssima arribada, El Vigía Católico li dedicà un número especial en el qual el metge Francesc Camps i Mercadal va escriure aquestes paraules: «*me parece que en el cálculo de suprimir esta Diócesis tampoco ha de salirles la cuenta a nuestros estadistas. La suprimirán, si antes a Menorca no se la llevan todos los demonios... británicos*».

Fotografia de l'entrada solemne de Mons. Joan Torres i Ribas a la Diòcesi de Menorca